

COMMISSIE AUTEURSRECHT

**Advies over het aan de auteurs- c.q. nabuurrechtelijke notie 'openbaarmaking'
inherente criterium 'publiek' in verband met gemeenschappelijke schotelantennes**

Juni 2002

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1 Adviesaanvraag en werkwijze
 - 1.2 Opzet van het advies
2. Openbaarmaking en de Auteurswet 1912
 - 2.1 Het openbaarmakingsrecht krachtens artikel 12 Auteurswet 1912
 - 2.2 Gelijktijdig uitzenden door hetzelfde of een ander organisme
 - 2.3 Gelijktijdig uitzenden en de 'besloten kring'
3. Wetgevend optreden: mogelijkheden en richtsnoeren
 - 3.1 Internationaal- en Europeesrechtelijke context
 - 3.2 Richtsnoeren voor een eventuele normering van de notie 'publiek'
 - 3.2.1. Situatie onder de Telegraaf- en Telefoonwet 1904
 - 3.2.2. Beknopt rechtsvergelijkend overzicht
4. Bevindingen van de Commissie
5. Samenvatting van het advies

Bijlagen:

- Schematisch rechtsvergelijkend overzicht EU-landen
- Adviesaanvraag Minister van Justitie d.d. 29 mei 2001

1. Inleiding

1.1 Adviesaanvraag en werkwijze

Op 29 mei 2001 heeft de Minister van Justitie de Commissie Auteursrecht¹ om advies gevraagd over het begrip ‘openbaarmaking’, zoals dat ten grondslag ligt aan, maar niet uitputtend is gedefinieerd in de Auteurswet 1912 (Aw) en de Wet op de naburige rechten. De aanvraag is als bijlage aan het onderhavige advies gehecht.

De Minister heeft meer bepaald de volgende twee, deels samenhangende vragen gesteld:

1. Geven nieuwe technologische ontwikkelingen er aanleiding toe de kwalitatieve en/of kwantitatieve betekenis van het aan de term ‘openbaarmaking’ inherente criterium ‘publiek’ in de Auteurswet en/of de Wet op de naburige rechten te verduidelijken?
2. Acht de Commissie het, gegeven de bandbreedte die denkbaar is bij de invulling van de term ‘openbaarmaking’, mogelijk en gewenst de Auteurswet en/of de Wet op de naburige rechten op dit punt in codificerende of verduidelijkende zin aan te passen?

De Commissie verstaat de adviesaanvraag, gelet op de in de aanvraag genoemde voorbeelden van thans lopende proefprojecten met gemeenschappelijke schotelantennes, aldus dat deze zich beperkt tot aspecten die betrekking hebben op doorgifte van in radio- of televisieprogramma’s opgenomen werken en ander beschermd materiaal.² Omdat het openbaarmakingsrecht in de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten voor zover hier van belang parallel loopt, zijn de bevindingen van overeenkomstige toepassing op het uitzenden van in een radio- of televisieprogramma opgenomen materiaal dat uit hoofde van de Wet op de naburige rechten is beschermd.

De Commissie Auteursrecht heeft vijf maal, te weten op 23 oktober, 22 november, 12 december 2001 alsmede op 13 februari en 22 mei 2002, over de adviesaanvraag beraadslaagd.

¹ De samenstelling van de Commissie auteursrecht is als volgt: Prof. mr. D.W.F. Verkade (voorzitter), Prof. mr. E.J. Dommering, Prof. mr. F.W. Grosheide, Prof. mr. P.B. Hugenholtz, Prof. mr. K.J.M. Mortelmans, Mr. E.J. Numann, mevrouw Mr. J.A. Schaap en Prof. mr. J.H. Spoor.

² Bijgevolg heeft dit advies geen betrekking op Internettoepassingen.

1.2 Opzet van het advies

Het advies van de Commissie is als volgt opgebouwd. Eerst wordt een beknopt overzicht gegeven van de relevante wetsartikelen en de uitleg die daaraan is gegeven in de jurisprudentie. Geconstateerd wordt dat de wetgever over de ruimte beschikt om, via een nadere precisering van het aan de notie 'openbaarmaking' inherente criterium 'publiek', de grenzen van het gelijktijdig uitzenden van in een radio- of televisieprogramma opgenomen werken aan te geven (hoofdstuk 2). Vervolgens wordt onderzocht of de wetgever nog wel over de daarvoor nodige ruimte beschikt in het licht van internationale en Europese regelgeving. Geconcludeerd wordt dat deze niet in de weg staan aan een eventuele nadere precisering van het criterium 'publiek'. Daarna worden, voor het geval de wetgever mocht besluiten tot een nadere concretisering van het criterium 'publiek', op basis van de situatie onder de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 alsmede een beknopt rechtsvergelijkend overzicht enkele richtsnoeren gegeven die bij de vormgeving van een regeling betrokken zouden kunnen worden (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 4 geeft de bevindingen van de Commissie weer. Het rapport sluit af met een samenvatting (hoofdstuk 5).

2. Openbaarmaking en de Auteurswet 1912

2.1 Het openbaarmakingsrecht krachtens artikel 12 Auteurswet 1912

Artikel 1 Aw definieert het auteursrecht als het uitsluitend recht van de maker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of van diens rechtverkrijgenden, om het werk openbaar te maken en te verveelvoudigen, behoudens de bij de wet gestelde beperkingen.

In artikel 12 Aw wordt het openbaarmakingsrecht nader uitgewerkt. Artikel 12, lid 1 Aw bevat een niet-limitatieve opsomming van exploitatievormen die onder het openbaarmakingsrecht ressorteren. Het gaat daarbij onder meer om de voordracht, op- of uitvoering of voorstelling in het openbaar van het geheel of een gedeelte van het werk of een verveelvoudiging daarvan (art. 12, lid 1, onder 4 Aw). Ook het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door middel van een satelliet of een andere

zender of een omroepnetwerk als bedoeld in artikel 1, lid 1, onderdeel o) van de Telecommunicatiewet wordt door het openbaarmakingsrecht bestreken (art. 12, lid 1, onder 5 Aw).

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 27 januari 1995 (*Bigott/Doucal I*, NJ 1995, 669) beslist dat openbaar maken, ook in de afgeleide betekenissen van het begrip in artikel 12 Aw, veronderstelt dat een werk op een of andere manier aan het publiek ter beschikking komt. Aldus vormt het criterium 'publiek' een inherent onderdeel van de notie 'openbaarmaking'.

Op grond van artikel 12, lid 4 Aw is het openbaarmakingsrecht enerzijds uitgebreid tot een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling die in besloten kring plaatsvindt. Anderzijds is weer uitgezonderd een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling die zich beperkt tot de familie-, vrienden- of daaraan gelijk te stellen kring, indien en voor zover voor de toegang daartoe geen betaling, in welke vorm ook, verschuldigd is.³ De Commissie herinnert eraan dat deze bepaling in 1973 artikel 12, lid 2 Auteurswet (oud) verving, zoals dat sinds 1912 geluid had. Het oude artikel 12, lid 2, luidde, voor zover hier van belang:

“(2) Onder een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling in het openbaar wordt mede begrepen die in besloten kring, *welke tegen betaling toegankelijk is, ook al geschiedt die betaling door voldoening van eene contributie.*” (cursief toegevoegd)

De wetswijziging van 1973 is ingegeven door de wens van (met name) Buma, om in het kader van het (muziek-)uitvoeringsrecht, bij uitstek het werkteerrein van Buma, het begrip 'besloten kring' nader te omlijnen, en zulks in beperkende zin. Bij haar incasso-activiteiten ondervond Buma namelijk niet onaanzienlijke moeilijkheden in gevallen waarin het door de wet niet nader omschreven begrip 'besloten kring' ter discussie stond (bijv. fabriekshallen).

³ Bijl. Hand. TK, 1968-1969/7877, 7889 (R 446), nr. 8, blz. 4. Vgl. daarover uitv. de conclusie van AG Berger bij HR 9 maart 1979 (*Stichting Willem Dreeshuis/Buma*), NJ 1979, 341, blz. 1067/1068. Brengt iemand uitsluitend voor eigen genoegen muziek ten gehore en kunnen derden slechts toevallig meeluisteren, dan is er, aldus HR 1 juni 1979 (*Wasserij De Zon*), NJ 1979, 470, geen sprake van openbaarmaking. De huidige redactie van artikel 12, lid 4 Aw berust op een door de regering overgenomen amendement Roethof. Dat amendement is op zijn beurt het gevolg van de bezwaren die door Buma en Stemra zijn geopperd tijdens een openbare hoorzitting van de Vaste Commissie van Justitie van de Tweede Kamer tegen de aanvankelijk voorgestelde, maar later vervallen uitzondering voor de 'kennissenkring'. De door de Tweede Kamer te ruim bevonden notie 'kennissenkring' is thans vervangen door de woorden "een daaraan gelijk te stellen kring".

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 9 maart 1979 (*Stichting Willem Dreeshuis/Buma*, NJ 1979, 341) beslist dat uit de wetsgeschiedenis van deze specifieke bepaling volgt dat onder ‘de aan de familie- of vriendenkring gelijk te stellen kring’ moet worden verstaan: “Een groep van personen tussen wie banden van persoonlijke aard bestaan, die nauwelijks minder hecht zijn dan familiebanden en banden van vriendschap.” Het gevolg van deze restrictieve uitleg is, dat de locatie van een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling niet of nauwelijks van belang is. Doorslaggevend is de hechte en persoonlijke band binnen de kring van de degenen die ervan kennis kunnen nemen. Hieruit volgt dat de ‘besloten kring’ een welbepaalde uitzondering op het openbaarmakingsbegrip voor specifieke omstandigheden vormt; een analoge toepassing buiten dit strikte kader ligt daarom niet voor de hand.

2.2 Gelijktijdig uitzenden door hetzelfde of een ander organisme

Artikel 12, lid 6 Aw bepaalt dat als een afzonderlijke openbaarmaking niet wordt beschouwd de gelijktijdige uitzending van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door hetzelfde organisme dat het programma oorspronkelijk uitzendt. Artikel 12, lid 6 Aw vormt de weerslag van artikel 11bis, lid 1, tweede onderdeel, van de Berner Conventie. Op grond hiervan hebben auteurs van werken van letterkunde en kunst het uitsluitend recht om toestemming te verlenen tot elke openbare mededeling, hetzij met of zonder draad, van het door de radio uitgezonden werk, wanneer deze mededeling geschiedt door een ander organisme dan het oorspronkelijke.

De tekst van de Auteurswet laat, in tegenstelling tot de Berner Conventie, in het midden of het gelijktijdig uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door een *ander* organisme dan dat het programma oorspronkelijk uitzendt, al dan niet als een afzonderlijke openbaarmaking moet worden beschouwd. De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 30 oktober 1981 (*Amstelveense Kabel I*, NJ 1982, 435) echter overwogen dat:

“De vraag wanneer een ‘doorgifte’ als in de onderhavige zaak bedoeld heeft te gelden als een openbaarmaking van het betreffende werk in de zin van artikel 1 Auteurswet 1912 moet *in beginsel* op zodanige wijze worden beantwoord dat een resultaat wordt bereikt dat strookt met art. 11bis lid 1 sub 2° Berner Conventie. Dat brengt mee dat ook voor de toepassing van de Auteurswet geldt hetgeen ten aanzien van genoemde verdragsbepaling is overwogen en derhalve niet van belang is of een nieuw publiek wordt bereikt in de zin van

een publiek dat aldus een uitzending kan ontvangen waarvan het anders verstoken zou blijven.” (cursief toegevoegd)

Het doet het er daarom niet toe of een ander publiek wordt bereikt of dat een afzonderlijke gelegenheid wordt geschapen om van het in het radio- of televisieprogramma opgenomen werk kennis te nemen. Dat het gelijktijdig uitzenden door een ander organisme een afzonderlijke openbaarmaking vormt, blijkt inmiddels ook uit artikel 26a Aw, dat is opgenomen ter uitvoering van Richtlijn nr. 93/83 inzake satellietomroep en kabeldoorgifte (Pb 1993, L. 248/15). Op grond hiervan kan het recht om toestemming te verlenen voor de gelijktijdige, ongewijzigde en onverkorte uitzending van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk als regel uitsluitend collectief worden uitgeoefend.

2.3 Gelijktijdig uitzenden en de ‘besloten kring’

De clausulering ‘in beginsel’ in het Amstelveense Kabel I-arrest werd door de Hoge Raad in zijn arrest van 25 mei 1984 (*Amstelveense Kabel II*, NJ 1984, 697) als volgt verklaard:

“In beginsel’, omdat hier kan blijven rusten de vraag of het in strijd zou zijn met de Berner Conventie een uitzondering op het toestemmingsvereiste te maken voor gevallen waarin slechts sprake is van kabelnetten van naar hun aard beperkte omvang, zoals een gemeenschappelijke antenne-inrichting voor een beperkte groep van aangeslotenen (...). Van een zodanig geval is hier immers geen sprake.”

Na de zgn. Amstelveense kabelarresten van de Hoge Raad bleef dus nog onduidelijk of, en zo ja in hoeverre, het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk via een gemeenschappelijke antenne-inrichting werd gedekt door het openbaarmakingsrecht. Het betreft hier antenne-inrichtingen van geringe omvang, waarbij in de regel niet meer dan honderd huishoudens op een centrale antenne zijn aangesloten. Hieromtrent overwoog de Hoge Raad in zijn arrest van 24 december 1993 (*Kleine kabelnetten*, NJ 1994, 641):

“Naar het oordeel van de Hoge Raad ligt het niet op de weg van de rechter om een – naar zijn aard willekeurig – kwantitatief criterium, zoals een bepaald aantal van bij een gemeenschappelijke antenne-inrichting aangeslotenen, vast te stellen, op grond waarvan de verrichtingen van bepaalde gemeenschappelijke antenne-inrichtingen zouden zijn uitgezonderd van het vereiste van toestemming van de auteursrechthebbenden. Zou

behoefte bestaan aan een uitzondering voor bepaalde kleinschalige gemeenschappelijke antenne-inrichtingen, dan biedt art. 17a Auteurswet 1912, in overeenstemming met art. 11bis lid 2 Berner Conventie, de mogelijkheid op dit punt nadere regelen vast te stellen, in welk geval de rechten van auteurs worden beschermd door het in die bepalingen vastgelegde vereiste van een billijke vergoeding respectievelijk 'rémunération équitable'."

Verder overwoog de Hoge Raad:

"Ook een criterium gebaseerd op de aard, doelstelling of organisatievorm van de instelling die de gemeenschappelijke antenne-inrichting beheert, komt als door de rechter te aanvaarden maatstaf niet in aanmerking, aangezien ook een dergelijk criterium niet vrij zou zijn van willekeur en bovendien niet zo scherp te formuleren valt dat het praktisch hanteerbaar zou zijn en onredelijke oprekking van het toepassingsgebied zou uitsluiten."

Bij gebreke van een andere hanteerbare maatstaf heeft de Hoge Raad zijn toevlucht gezocht tot het eerder besproken artikel 12 lid 4 Aw (familie-, vrienden- en daaraan gelijk te stellen kring). Dit leidt, aldus de Hoge Raad, tot de slotsom dat slechts dan sprake is van een niet als 'communication publique' in de zin van artikel 11bis, lid 1 onder 2, Berner Conventie respectievelijk openbaarmaking in de zin van de artikelen 1 en 12 Auteurswet 1912 aan te merken en derhalve niet aan het toestemmingsvereiste onderworpen doorgifte, als de door de gemeenschappelijke antenne-inrichting ontvangen uitzendingen uitsluitend worden doorgeleid naar een kring van personen tussen wie familiebanden, banden van vriendschap of andere, nauwelijks minder hechte, banden van persoonlijke aard bestaan. In casu leverde het gelijktijdig uitzenden van in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk via een gemeenschappelijke antenne-inrichting een afzonderlijke openbaarmaking op waarvoor toestemming van de auteursrechthebbenden was vereist, omdat er tussen de aangeslotenen geen sprake was van familiale of hechte persoonlijke banden.

De Commissie constateert dat de Hoge Raad op pragmatische gronden ('bij gebrek aan beter') heeft aangesloten bij een voor een andere situatie, t.w. uitvoeringen in besloten ruimten, geschreven criterium. Dat is, gelet op de grenzen van de rechtsvormende taak van de Hoge Raad, alleszins begrijpelijk. Anderzijds constateert de Commissie dat de destijds door de Hoge Raad gekozen optie, ook in de optiek van de Hoge Raad zelf, voor de wetgever allerminst dwingend is.

Een auteursrechthebbende is niet verplicht toestemming te verlenen. Om eventuele complicaties van toestemmingsweigering bij kabel- en satelliettransmissie te voorkomen, is in artikel 17a Aw bepaald dat de toestemming van de auteursrechthebbende kan worden vervangen door een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen wettelijke licentie tegen een billijke vergoeding.⁴ Hiervan heeft de wetgever nooit gebruik gemaakt. Wel kan het bestaan van de mogelijkheid van invloed zijn geweest op de contractpraktijk. Als gevolg van de implementatie van de al genoemde Richtlijn nr. 93/83/EEG bestaat deze mogelijkheid overigens niet meer bij satellietomroep en doorgifte via de kabel.⁵

Als gevolg van de hiervoor vermelde rechtspraak van de Hoge Raad levert het gelijktijdig uitzenden van in een radio- of televisieprogramma opgenomen werken door middel van een gemeenschappelijke antenne-inrichting thans doorgaans een afzonderlijke openbaarmaking op, waarvoor in beginsel toestemming van de auteursrechthebbende is vereist. Daarbij achtte de Hoge Raad het een taak voor de wetgever om hieraan zonedig grenzen te stellen, bijvoorbeeld door een nadere precisering van het aan de notie 'openbaarmaking' inherente criterium 'publiek'.

Dit vraagstuk is, zo blijkt uit de adviesaanvraag, opnieuw actueel geworden door, onder meer, recente initiatieven van satellietdistributiebedrijven en woningcorporaties tot ontwikkeling van standaardvoorzieningen voor satellietontvangst op huizenblokken en flatgebouwen, waardoor de installatie van individuele, het stadsaanzicht soms ontsierende schotelantennes niet langer nodig is. De vraag die daarbij echter rijst is, of c.q. in hoeverre de beleidsvrijheid van de wetgever ter zake niet is achterhaald door internationaal- en/of Europeesrechtelijke regelgeving.

3. Wetgevend optreden: mogelijkheden en richtsnoeren

3.1 Internationaal- en Europeesrechtelijke context

⁴ Er bestaat geen nabuurrechtelijke equivalent van artikel 17a van de Auteurswet 1912.

⁵ Wet van 20 juni 1996, Stb. 364. Het concept-wetsvoorstel ter uitvoering van Richtlijn nr. 2001/29/EG van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (Pb 2001, L. 167/10) kadert de mogelijkheid van de wettelijke licentie verder in. Het exclusieve recht kan nog slechts in een vergoedingsrecht worden vertaald bij algemene maatregel van bestuur, voor zover het een in Nederland openbaar gemaakte werk betreft dat wordt uitgezonden vanuit Nederland dan wel vanuit een staat die geen partij is bij de EER-Overeenkomst van 2 mei 1992.

De Commissie constateert dat de belangrijkste internationale auteursrechtverdragen, te weten: de Berner Conventie (1886) en het Auteursrechtverdrag van de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom (1996) geen algemeen openbaarmakingsrecht bevatten.⁶ In de Berner Conventie worden wel enkele bijzondere vormen van openbaarmaking behandeld. Maar er wordt niet ingegaan op eventueel aan de aard en/of omvang van het kennismakende publiek te stellen eisen. Het WIPO-Auteursrechtverdrag (1996) vormt een aanvulling op de Berner Conventie. Aan de auteur wordt onder meer het uitsluitend recht verleend zijn werk aan het publiek mede te delen, hetgeen ook het uitzenden omvat. De expliciet vermelde notie ‘publiek’ wordt evenwel ook hier niet nader ingevuld.

Ook in het Gemeenschapsrecht ontbreekt een alomvattende omschrijving van de noties ‘openbaarmaking’ en ‘publiek’. Dat geldt zowel voor het auteursrecht als voor de naburige rechten. Wel geeft art. 1, lid 2 resp. lid 3, van Richtlijn nr. 93/83 inzake satellietomroep en kabeldoorgifte (Pb 1993, L 248/15) een omschrijving van de begrippen ‘mededeling aan het publiek per satelliet’ en ‘doorgifte via de kabel’.⁷ Bovendien kent artikel 3, lid 1, van de recente Richtlijn nr. 2001/29/EG betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (Pb 2001, L 167/10) het recht van ‘mededeling aan het publiek’, waaronder begrepen kabeldoorgifte.⁸ Evenmin als de al besproken internationale verdragen geeft de richtlijn echter aan wat concreet onder de notie ‘publiek’ moet worden begrepen.

Aangenomen kan worden dat de begrippen ‘mededeling aan het publiek per satelliet’, ‘doorgifte via de kabel’ en ‘mededeling aan het publiek’ communautaire begrippen zijn, in die zin dat het Hof van Justitie de betekenis en reikwijdte ervan uiteindelijk zal moeten bepalen.

⁶ Op het gebied van de naburige rechten zijn andere internationale verdragen van belang. Het gaat met name om de Conventie van Rome (1961) en het Uitvoerings- en fonogrammenverdrag van de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom (1996), die een belangrijk aanvulling op voormelde Conventie betekent. Evenmin als de auteursrechtelijke verdragen bevatten zij een overkoepelend openbaarmakingsrecht.

⁷ Artikel 1, lid 2 van de Satelliet-kabelrichtlijn luidt voor zover relevant: “In deze richtlijn wordt verstaan onder “mededeling aan het publiek per satelliet”: een handeling waarbij de programmadragende signalen voor ontvangst door het publiek onder controle en verantwoordelijkheid van de omroeporganisatie worden ingevoerd in een ononderbroken mededelingenketen die naar de satelliet en terug naar de aarde loopt.”

Artikel 1, lid 3 van de Satelliet-kabelrichtlijn luidt: “In deze richtlijn wordt verstaan onder “doorgifte via de kabel”: de gelijktijdige, ongewijzigde en integrale doorgifte, door middel van een kabel- of microgolfsysteem, aan het publiek, van een eerste uitzending uit een andere lidstaat, al dan niet via de ether, ook per satelliet, van radio- of televisieprogramma’s die voor ontvangst door het publiek bedoeld zijn.”

⁸ Artikel 3, lid 1 van de Auteursrechtrichtlijn luidt als volgt: “De lidstaten voorzien ten behoeve van auteurs in het uitsluitende recht, de mededeling van hun werken aan het publiek, per draad of draadloos, met inbegrip van de beschikbaarstelling van hun werken voor het publiek op zodanige wijze dat deze voor leden van het publiek op een door hen individueel gekozen plaats en tijd toegankelijk zijn, toe te staan of te verbieden.”

Het is daarbij niet ondenkbaar dat de interpretatie van communautaire begrippen gestalte krijgt doordat het EG-Hof (mede) acht slaat op het recht en/of de tradities van de lidstaten.

Op grond van deze beknopte analyse van het internationaal- en Europeesrechtelijk kader komt de Commissie auteursrecht tot de slotsom dat de nationale wetgever juridisch gezien nog over de beleidsvrijheid beschikt om het openbaarmakingsrecht te begrenzen door kwantitatieve en/of kwalitatieve eisen te stellen aan de aan de openbaarmaking inherente notie 'publiek', mits bij de eventuele uitwerking ervan de bepalingen van het EG-Verdrag over het vrij verkeer van goederen en diensten in acht worden genomen. De Commissie acht het niet haar taak om te treden in de vraag of het beleidsmatig (on)wenselijk is om deze beleidsvrijheid al dan niet te benutten. Wel acht zij het dienstig om enkele richtsnoeren aan te geven die bij de vormgeving van een eventuele algemeen verbindende regeling als leidraad zouden kunnen dienen.

3.2 Richtsnoeren voor een eventuele normering van de notie 'publiek'

De Commissie heeft ten aanzien van de invulling van een eventuele normering van het begrip 'publiek' in het licht van de adviesaanvraag het volgende overwogen. Het gaat enerzijds erom aansluiting te zoeken bij zo objectief en eenduidig mogelijke criteria. Anderzijds is gebleken dat louter technische criteria niet goed bruikbaar zijn, terwijl het criterium of er al dan niet sprake zou zijn van een nieuw of afzonderlijk publiek door de Hoge Raad in zijn 'kabeljurisprudentie' eveneens is afgewezen als onverenigbaar met de Berner Conventie. Louter kwantitatieve criteria, zoals het aantal op een gemeenschappelijke ontvangstinrichting aangesloten woningen, zijn zonder meer eenvoudig, maar enigszins willekeurig. De Commissie heeft daarom een voorkeur voor een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve criteria. Bij de uitwerking daarvan heeft de Commissie zich laten inspireren door Nederlandse wetgeschiedenis alsmede door de uitkomsten van een beknopt rechtsvergelijkend onderzoek.

3.2.1. Situatie onder de Telegraaf- en Telefoonwet 1904

Op artikel 3 sexies van de Telegraaf- en Telefoonwet 1904⁹ is in 1970 gebaseerd de 'Aanwijzing van gemeenschappelijke antenne-inrichtingen en centrale antenne-inrichtingen

⁹ Zoals destijds laatstelijk gewijzigd bij wet van 8 oktober 1969, Stb. 468.

als draadomroepinrichtingen waarvoor geen concessie vereist is¹⁰. Artikel 2 hiervan definieerde de gemeenschappelijke antenne-inrichting als “een antenne-inrichting bestemd voor het doorgeven of overbrengen van omroepprogramma’s naar a) ten hoogste honderd woningen of b) meer dan honderd woningen mits na kruising van de tot de inrichting behorende kabels met openbare wegen in de inrichting geen verdere versterking wordt toegepast.”¹¹ Het gaat hierbij om twee alternatieve criteria, waarvan het ene, t.w. het plafond ten aanzien van het aantal woningen, kwantitatief en het andere, kort gezegd het niet-straatoverschrijdend karakter van een eventuele signaalversterking, technisch van aard is.

De Commissie realiseert zich dat deze regeling geen auteursrechtelijk karakter had, maar gemeenschappelijke c.q. centrale antenne-inrichtingen betrof waarvoor geen concessie vereist was. Als onderdeel van de nationale publiekrechtelijke wetgeving inzake radio- en televisie-omroep kan deze regeling op zichzelf niet bepalend zijn voor de interpretatie van artikel 12 Auteurswet 1912.¹² Niettemin constateert de Commissie dat de wetgever lange tijd kennelijk goede gronden aanwezig heeft geacht om, waar het ging om een de-minimis-regime voor de concessieverlening onder de Telegraaf- en Telefoonwet 1904, bovenbedoeld onderscheid te maken tussen kleine en grote kabelnetten c.q. ontvangstinrichtingen. Hoewel de daaraan ten grondslag liggende benadering bij wijze van analogie wellicht ook aanknopingspunten voor auteursrechtelijke openbaarmakingsvragen zou kunnen bieden, heeft de Commissie er de voorkeur aan gegeven zich langs rechtsvergelijkende weg breder te oriënteren.

3.2.2. *Beknopt rechtsvergelijkend overzicht*

Het voorwerp van de adviesaanvraag is in verschillende landen onderwerp geweest van uitvoerige discussie en rechtspraak. Een grondig overzicht daarvan is bijvoorbeeld te vinden in Schricker/Von Ungern-Sternberg, *Urheberrecht*, 2^e druk, ad § 20 Urheberrechtsgesetz, rdnr. 26-37 (p. 414-420). Veel theorieën en afbakeningsmodaliteiten passeren hier de revue.

¹⁰ Van 27 juli 1970, Scrt. 144, gewijzigd op 17 december 1971, Scrt. 251 en 6 maart 1974, Scrt. 48. De huidige Telecommunicatiewet kent, mede als gevolg van Richtlijn nr. 97/13 van 10 april 1997 betreffende een gemeenschappelijk kader voor algemene machtigingen en individuele vergunningen op het gebied van telecommunicatiediensten (Pb. 1997, L 117/15), geen vergunningvereiste meer, maar ingevolge artikel 2 een uit toezichtsoverwegingen ingegeven, voorafgaande registratieplicht bij de OPTA.

¹¹ Blijkens art. 3 van deze ministeriële beschikking werd onder een centrale antenne-inrichting verstaan “een antenne-inrichting van lokale omvang, doch in grootte uitgaand boven die, omschreven in artikel 2, bestemd voor het doorgeven of overbrengen van omroepprogramma’s.”

¹² In deze zin al HR 24 december 1993, onder 3.4. (NJ 1994, 641).

Om een zo actueel mogelijk beeld te krijgen van de stand van zaken in de wetgeving van een aantal West-Europese landen heeft de Commissie mr. G.J.H.M. Mom, verbonden aan het Instituut voor Informatierecht, Universiteit van Amsterdam, verzocht daarnaar rechtsvergelijkend onderzoek te doen. Een tabellarisch overzicht van zijn bevindingen is als annex bij dit advies opgenomen. Daaruit blijkt dat in ieder geval de wetgeving van Denemarken, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland voor de onderhavige adviesaanvraag relevante bepalingen bevat.

Artikel 35 van de Deense Auteurswet¹³ heeft betrekking op de (her)uitzending van radio- en televisieprogramma's, waarvoor de auteur een vergoedingsaanspraak heeft. Daarvan zijn echter situaties uitgezonderd "where broadcasts are received by way of the receivers' own community antennae and redistributed via cable systems consisting of 25 connections or less in one and the same building or in a group of adjacent buildings." In deze specifieke omstandigheden gaat de Deense wetgeving kennelijk wel uit van het bestaan van een openbaarmaking, maar heeft de rechthebbende geen aanspraak op een vergoeding.

Artikel 17 van het Oostenrijkse Urheberrechtsgesetz¹⁴ heeft betrekking op rtv-uitzendingen. De uitzending en doorgifte van uitzendingen via, onder meer, een gemeenschappelijke antenne-inrichting wordt in de volgende twee gevallen niet als nieuwe radio-uitzending beschouwd: "a. wenn sich die Standorte aller Empfangsanlagen nur auf zusammenhängenden Grundstücken befinden, kein Teil der Anlage einen öffentlichen Weg benützt oder kreuzt und die Antenne vom Standort der am nächsten liegenden Empfangsanlage nicht mehr als 500 m entfernt ist oder b. wenn an die Anlage nicht mehr als 500 Teilnehmer angeschlossen sind." In deze specifieke omstandigheden wordt geen nieuwe openbaarmaking aangenomen, hetgeen impliceert dat er evenmin sprake is van een verbods- en/of vergoedingsrecht van de rechthebbenden.

In meer algemene zin bepaalt artikel 22, lid 2 van de Zwitserse federale Wet inzake auteursrecht en naburige rechten (1992) ten aanzien van de heruitzending van omroepprogramma's: "Die Weitersendung von Werken über technische Einrichtungen, die von vorneherein auf eine kleine Empfängerzahl beschränkt sind, wie Anlagen eines Mehrfamilienhauses oder einer geschlossenen Überbauung, ist erlaubt."¹⁵ In vergelijking met het Deense en Oostenrijkse recht valt het ontbreken van een specifieke kwantitatieve grens op.

¹³ Lov om Ophavsret, 14 juni 1995, nr. 395.

¹⁴ BGBl. No. 111/1936.

¹⁵ Dit artikellid is echter niet van toepassing op abonneetelevisie en op programma's die niet in Zwitserland zijn te ontvangen (ibidem, artikel 22, lid 3).

Artikel 15, lid 3 van het Duitse Urheberrechtsgesetz¹⁶ gaat nader in op het openbaarmakingsrecht. Op grond daarvan is de weergave van een werk openbaar “wenn sie für eine Mehrzahl von Personen bestimmt ist, es sei denn, daß der Kreis dieser Personen bestimmt abgegrenzt ist und sie durch gegenseitige Beziehungen oder durch Beziehung zum Veranstalter persönlich untereinander verbunden sind.” In aanvulling hierop zij gewezen op de discussie in 1998 binnen de Juridische Commissie van de Duitse Bondsdag over de positie van gemeenschappelijke antenne-inrichtingen bij gelegenheid van de implementatie van richtlijn 93/83. Daarin gaf de Juridische Commissie, onder verwijzing naar de door de WIPO en de Unesco opgestelde zgn. ‘Annotated principles’ bij artikel 11bis Berner Conventie¹⁷, als haar mening te kennen:

“[...] daß der Betrieb von Gemeinschaftsantennenanlagen im nachfolgenden Rahmen erlaubnis- und vergütungsfrei möglich sein muß. Eine ausdrückliche gesetzliche Regelung wird allerdings nicht für erforderlich gehalten. Der Rechtsausschuß geht vielmehr davon aus, daß ein im Sinne von § 20 des Urheberrechtsgesetzes relevanter Akt der (Weiter-)Sendung durch Kabelfunk dann nicht vorliegt, wenn ein gesendetes Werk innerhalb einer Gemeinschaftsantennenanlage zeitgleich, unverändert und vollständig weiterübertragen wird. [Dies kann] allerdings nur für eine auf nachbarschaftliche Verhältnisse beschränkte Gemeinschaftsantennenanlage gelten. Ein solches nachbarschaftliches Verhältnis liegt insbesondere dann vor, wenn die Gemeinschaftsantenne der Versorgung eines einzelnen Gebäudes (unabhängig von der Zahl der angeschlossenen Wohnungen, Gebäudeeingänge, Treppenhäuser etc.) dient. Ein nachbarschaftliches Verhältnis ist ferner dann anzunehmen, wenn in verschiedenen Gebäuden befindliche Wohnungen an die Gemeinschaftsantenne angeschlossen sind; dabei müssen diese Gebäude jedoch in enger räumlicher Nähe zueinander liegen. Die Zahl der angeschlossenen Wohnungen muß sich dabei im Rahmen der oben entwickelten Grenzen halten.”¹⁸

De Rechtsausschuß van de Bundestag acht het niet nodig c.q. wenselijk deze criteria in de Duitse wet zelf neer te leggen; kennelijk wordt erop vertrouwd dat de rechter deze criteria tot richtsnoer zal nemen en zonodig verder zal concretiseren.

¹⁶ Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (1995).

¹⁷ Daterend van omstreeks 1990.

4. Bevindingen van de Commissie

De Commissie stelt vast dat de wetgever onder de vroegere Telegraaf- en Telefoonwet 1904 lange tijd kennelijk goede gronden aanwezig heeft geacht om bij de vraag naar de al dan niet concessieplichtigheid van gemeenschappelijke antenne-inrichtingen een onderscheid te maken tussen kleine en grote kabelnetten c.q. ontvangstinrichtingen. Daarbij werden zowel een getalsmatige bovengrens (100 woningen) als, bij wijze van alternatief, een technisch georiënteerd kwalitatief criterium gehanteerd (geen verdere versterking na straatoverschrijding). Vanuit specifiek auteursrechtelijke optiek leidt een rechtsvergelijkend onderzoek naar de wetgeving van een aantal West-Europese landen tot de slotsom dat in het Deense, Oostenrijkse, Duitse en Zwitserse recht eveneens een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve c.q. technische criteria wordt gehanteerd, zij het dat de daarbij aangelegde maatstaven verschillen.

Tegen deze achtergrond acht de Commissie het, mocht de wetgever besluiten gebruik te maken van de internationaal- en Europeesrechtelijk nog bestaande beleidsvrijheid om het openbaarmakingsrecht te begrenzen, raadzaam om eveneens uit te gaan van een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve criteria. Daarbij heeft de Commissie bij haar beraadslagingen, naast getalsmatige criteria, vooral uitvoerig aandacht besteed aan de volgende kwalitatieve c.q. technische criteria: niet straatoverschrijdend, geen versterking na kruising van de openbare weg, de vraag of het initiatief al dan niet bij de bewoners, de vereniging van eigenaren, de woningbouwvereniging, de verhuurder of een projectontwikkelaar berust, het 'nachbarschaftliches Verhältnis', de aan- of afwezigheid van enig winstoogmerk alsmede het al dan niet bestaan van 'outsourcing' aan derden, zoals de antenneleverancier.

De Commissie acht het van belang dat in geval van een eventueel wetgevend optreden heldere en objectieve criteria worden gekozen, die zoveel mogelijk recht doen aan de eisen van rechtszekerheid en goede uitvoerbaarheid. Daarom acht zij meer vage kwalitatieve criteria, die vervolgens nadere verduidelijking door de rechter behoeven, zoals het in Duitsland gebruikte 'nachbarschaftliches Verhältnis', uiteindelijk niet of minder geschikt. Hetzelfde geldt voor criteria die aanleiding (kunnen) geven tot een grote mate aan casuïstiek, zoals de vraag bij wie het initiatief tot de gemeenschappelijke ontvangstinrichting ligt, het criterium of er al dan niet enig winstoogmerk bestaat alsmede het al dan niet bestaan van 'outsourcing' aan derden.

¹⁸ 11 februari 1998, BTDrucksache 13/9856.

Alles afwegende suggereert de Commissie de volgende combinatie van een kwalitatief en een kwantitatief criterium: niet straatoverschrijdend en (cumulatief) een getalsmatige bovengrens van –bijvoorbeeld- 100 aansluitingen. Het criterium ‘niet straatoverschrijdend’ omvat niet noodzakelijkerwijs één flatgebouw of appartementencomplex, maar kan uit de aard der zaak ook aangrenzende of nabijgelegen gebouwen omvatten. Het getalsmatige criterium van 100 aansluitingen –naar analogie van het onder de vroegere Telegraaf- en Telefoonwet 1904 geldende regime- is indicatief bedoeld. Al naar gelang de huidige woonomstandigheden en woningbouwkundige inzichten kan dit getal aanpassing behoeven.

5. Samenvatting van het advies

De Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten bevatten geen alomvattende definitie van de notie ‘openbaarmaking’ noch van het daaraan inherente begrip ‘publiek’. Blijkens de Nederlandse rechtspraak levert het gelijktijdig uitzenden van in een radio- of televisieprogramma opgenomen werken via een gemeenschappelijke antenne-inrichting doorgaans een afzonderlijke openbaarmaking op, waarvoor in beginsel toestemming van de auteursrechthebbende is vereist. De Hoge Raad achtte het een taak voor de wetgever om hieraan zondig grenzen te stellen, bijvoorbeeld door een nadere precisering van de notie ‘publiek’.

Ook het bestaande internationaal- en Europeesrechtelijk kader staat naar het oordeel van de Commissie niet in de weg aan de vrijheid van de nationale wetgever om het openbaarmakingsrecht eventueel te begrenzen door kwantitatieve en/of kwalitatieve eisen te stellen aan het begrip ‘publiek’, zij het dat daarbij wel de bepalingen van het EG-Verdrag over het vrij verkeer van goederen en diensten in acht moeten worden genomen.

Voor het geval de wetgever mocht besluiten deze vrijheid te benutten, zou de Commissie de volgende combinatie van een kwantitatief en een kwalitatief criterium in overweging willen geven die bij de vormgeving daarvan als uitgangspunt zouden kunnen dienen: niet straatoverschrijdend en (cumulatief) een al naar gelang de huidige woningbouwomstandigheden aan te passen getalsmatige bovengrens van –bijvoorbeeld- 100 aansluitingen. Dit zou kunnen worden gerealiseerd door aan artikel 12 Auteurswet 1912 een nieuw zevende lid toe te voegen, luidende: “Als afzonderlijke openbaarmaking wordt niet beschouwd de ongewijzigde doorgifte van een in een radio- of televisie-programma opgenomen werk via een gemeenschappelijke antenne-inrichting naar ten hoogste [honderd] aansluitingen en de tot de inrichting behorende kabels de openbare weg niet kruisen.”

Annex: Schematisch rechtsvergelijkend overzicht EU-landen

land	Auteurswetgeving	'openbaarmakingsrecht'	Bijzonderheden
België	Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (B.S. 27 juli 1994, 19297)	<u>Art. 1</u> § 1 (4) Alleen de auteur van een werk van letterkunde of kunst heeft het recht om het werk volgens ongeacht welk procédé aan het publiek mee te delen.	<u>Art. 22</u> § 1 [...] (3) Wanneer het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt, kan de auteur zich niet verzetten tegen [...] 3. de kosteloze privé-mededeling in familiekring.
Denemarken	Lov om Ophavsret (Copyright Law), 14 juni 1995, nr. 395	<u>Art. 2</u> (1) Within the limitations specified in this Act copyright implies the exclusive right to control the work by making copies thereof and by making it available to the public, whether in the original or in an amended form, in translation, adaptation into another literary or artistic form or into another technique. (2) [...] (3) The work is made available to the public when (...) (iii) the work is performed in public, including broadcast by radio or television. (4) Public performance within the meaning of subsection (3) (iii) shall include the performance at a place of business before a large group, which would otherwise have been considered not public.	<u>Art. 21</u> (1) A published work other than dramatic or cinematographic works may be publicly performed (i) on occasions when the performance of such works is not the main feature of the event, provided that no admission fee is charged and the event is not for profit, and (ii) where the performance is made in the case of divine services or educational activities. (2) The provision of subsection (1) (ii) does not apply to performances on radio or television. (3) In public libraries published copies of cinematographic works, musical works and works in digital form can be made available to individuals for personal viewing or study on the spot by means of technical equipment. Reproduction is not allowed. <u>Art. 35</u> (1) Works which are broadcast on radio or television may be distributed by cable systems and retransmitted to the general public by means of radio systems provided the redistribution and retransmission take place simultaneously with the original broadcast and without any alterations. (2) The author shall be entitled to remuneration. However, this does not apply where broadcasts are received by way of the receivers' own community antennae and redistributed via cable systems consisting of 25 connections or less in one and the same building or in a group of adjacent buildings. [...]
Duitsland	Gesetz über Urheberrecht und	<u>§ 15</u>	<u>§ 15</u>

	<p>verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz), 9 september 1995</p>	<p>(1) [...]</p> <p>(2) Der Urheber hat ferner das ausschließliche Recht, sein Werk in unkörperlicher Form öffentlich wiederzugeben (Recht der öffentlichen Wiedergabe); das Recht umfaßt insbesondere</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. das Vortrags-, Aufführungs- und Vorführungsrecht (§ 19), 2. das Senderecht (§ 20), 3. das Recht der Wiedergabe durch Bild- oder Tonträger (§ 21), 4. das Recht der Wiedergabe von Funksendungen (§ 22). <p style="text-align: center;"><u>§ 19</u></p> <p>(1) Das Vortragsrecht ist das Recht, ein Sprachwerk durch persönliche Darbietung öffentlich zu Gehör zu bringen.</p> <p>(2) Das Aufführungsrecht ist das Recht, ein Werk der Musik durch persönliche Darbietung öffentlich zu Gehör zu bringen oder ein Werk öffentlich bühnenmäßig darzustellen.</p> <p>(3) Das Vortrags- und das Aufführungsrecht umfassen das Recht, Vorträge und Aufführungen außerhalb des Raumes, in dem die persönliche Darbietung stattfindet, durch Bildschirm, Lautsprecher oder ähnliche technische Einrichtungen öffentlich wahrnehmbar zu machen.</p> <p>(4) Das Vorführungsrecht ist das Recht, ein Werk der bildenden Künste, ein Lichtbildwerk, ein Filmwerk oder Darstellungen wissenschaftlicher oder technischer Art durch technische Einrichtungen öffentlich wahrnehmbar zu machen. Das Vorführungsrecht umfaßt nicht das Recht, die Funksendung solcher Werke öffentlich wahrnehmbar zu machen (§ 22).</p> <p style="text-align: center;"><u>§ 20</u></p> <p>Das Senderecht ist das Recht, das Werk durch Funk, wie Ton- und Fernschrundfunk, Satellitenrundfunk, Kabelfunk oder ähnliche technische Mittel, der Öffentlichkeit zugänglich zu machen.</p>	<p>(3) Die Wiedergabe eines Werkes ist öffentlich, wenn sie für eine Mehrzahl von Personen bestimmt ist, es sei denn, daß der Kreis dieser Personen bestimmt abgegrenzt ist und sie durch gegenseitige Beziehungen oder durch Beziehung zum Veranstalter persönlich untereinander verbunden sind.</p> <p style="text-align: center;"><u>§ 52</u></p> <p>(1) Zulässig ist die öffentliche Wiedergabe eines erschienenen Werkes, wenn die Wiedergabe keinem Erwerbszweck des Veranstalters dient, die Teilnehmer ohne Entgelt zugelassen werden und im Falle des Vortrags oder der Aufführung des Werkes keiner der ausübenden Künstler (§ 73) eine besondere Vergütung erhält. Für die Wiedergabe ist eine angemessene Vergütung zu zahlen. Die Vergütungspflicht entfällt für Veranstaltungen der Jugendhilfe, der Sozialhilfe, der Alten- und Wohlfahrtspflege, der Gefangenenbetreuung sowie für Schulveranstaltungen, sofern sie nach ihrer sozialen oder erzieherischen Zweckbestimmung nur einem bestimmt abgegrenzten Kreis von Personen zugänglich sind. Dies gilt nicht, wenn die Veranstaltung dem Erwerbszweck eines Dritten dient; in diesem Fall hat der Dritte die Vergütung zu zahlen.</p> <p>(2) Zulässig ist die öffentliche Wiedergabe eines erschienenen Werkes auch bei einem Gottesdienst oder einer kirchlichen Feier der Kirchen oder Religionsgemeinschaften. Jedoch hat der Veranstalter dem Urheber eine angemessene Vergütung zu zahlen.</p> <p>(3) Öffentliche bühnenmäßige Aufführungen und Funksendungen eines Werkes sowie öffentliche Vorführungen eines Filmwerks sind stets nur mit Einwilligung des Berechtigten zulässig.</p>
--	---	--	--

		<p style="text-align: center;"><u>§ 21</u></p> <p>Das Recht der Wiedergabe durch Bild- oder Tonträger ist das Recht, Vorträge oder Aufführungen des Werkes mittels Bild- oder Tonträger öffentlich wahrnehmbar zu machen. § 19 Abs. 3 gilt entsprechend.</p> <p style="text-align: center;"><u>§ 22</u></p> <p>Das Recht der Wiedergabe von Funksendungen ist das Recht, Funksendungen des Werkes durch Bildschirm, Lautsprecher oder ähnliche technische Einrichtungen öffentlich wahrnehmbar zu machen. § 19 Abs. 3 gilt entsprechend.</p>	
Finland	Copyright Act, Law No. 404 of July 8, 1961	<p style="text-align: center;"><u>Art. 2</u></p> <p>(1) Subject to the limitations stated hereinafter, copyright includes the exclusive right to dispose of the work by making copies of it and by making it available to the public, in either the original or an altered form, in translation or adaptation, in another literary or artistic form or by other technical means.</p> <p>(2) [...]</p> <p>(3) A work is made available to the public when it is performed in public or when copies of it are offered for sale, rental or lending, or are otherwise distributed to the public or publicly exhibited. A performance that takes place within the framework of commercial activities for a comparatively large, closed group of persons shall also be considered a public performance.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Art. 21</u></p> <p>(1) A published work may be publicly performed in connection with religious services and education.</p> <p>(2) A published work may also be publicly performed in events where the performance of such works is not the main feature, provided that no admission fee is charged and the event is not arranged for profit. It may also be publicly performed in connection with public education activities and for charitable or other nonprofit purposes, provided that the performers, whether they are one or several, receive no payment for their performance.</p> <p>(3) The provisions of the first and second paragraphs above do not apply, however, to dramatic or cinematographic works.</p>
Frankrijk	Code de la propriété intellectuelle (CPI) n° 92-597 (1 juli 1992)	<p style="text-align: center;"><u>Art. L 122-1</u></p> <p>Le droit d'exploitation appartenant à l'auteur comprend le droit de représentation et le droit de reproduction.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. L 122-2</u></p> <p>La représentation consiste dans la communication de l'oeuvre au public par un procédé</p>	<p style="text-align: center;"><u>Art. L 122-5</u></p> <p>Lorsque l'oeuvre a été divulguée, l'auteur ne peut interdire:</p> <p>1° Les représentations privées et gratuites effectuées exclusivement dans un cercle de famille; (...).</p>

		<p>quelconque, et notamment:</p> <p>1° Par récitation publique, exécution lyrique, représentation dramatique, présentation publique, projection publique et transmission dans un lieu public de l'oeuvre télédiffusée;</p> <p>2° Par télédiffusion.</p> <p>La télédiffusion s'entend de la diffusion par tout procédé de télécommunication de sons, d'images, de documents, de données et de messages de toute nature.</p> <p>Est assimilée à une représentation l'émission d'une oeuvre vers un satellite.</p>	
Griekenland	Copyright Act, 3 maart 1993 (Law No. 2121/1993)	<p><u>Art. 3</u></p> <p>(1) The economic right shall confer upon the author notably the power to permit or prohibit: [...]</p> <p>(e) the communication of the work to the public;</p> <p>(f) the public performance of the work;</p> <p>(g) the broadcasting or rebroadcasting of the work to the public by radio and television, by wireless waves or by cables or by other material wires or by any other means, in parallel to the surface of the earth or by satellite (...).</p>	<p><u>Art. 3</u></p> <p>(2) The use, performance or presentation of the work shall be deemed to be «public» when the work thereby becomes accessible to a circle of persons wider than the narrow circle of the family and the immediate social circle of the author, regardless of whether the persons of this wider circle are at the same or different locations.</p>
Ierland	Copyright and Related Rights Act, 2000 (nr. 28 of 2000)	<p><u>Sec. 37</u></p> <p>(1) Subject to the exceptions specified in <i>Chapter 6</i> and to any provisions relating to licensing in this Part, the owner of the copyright in a work has the exclusive right to undertake or authorise others to undertake all or any of the following acts, namely:</p> <p>(a) to copy the work;</p> <p>(b) to make available to the public the work;</p> <p>(c) to make an adaptation of the work or to undertake either of the acts referred to in paragraph (a) or (b) in relation to an adaptation,</p> <p>and those acts shall be known and in this Act referred to as “acts restricted by copyright”.</p> <p><u>Sec. 40</u></p>	

		<p>(1) References in this Part to the making available to the public of a work shall be construed as including all or any of the following, namely:</p> <p>(a) making available to the public of copies of the work, by wire or wireless means, in such a way that members of the public may access the work from a place and at a time chosen by them (including the making available of copies of works through the Internet);</p> <p>(b) performing, showing or playing a copy of the work in public;</p> <p>(c) broadcasting a copy of the work;</p> <p>(d) including a copy of the work in a cable programme service;</p> <p>(e) issuing copies of the work to the public;</p> <p>(f) renting copies of the work;</p> <p>(g) lending copies of the work without the payment of remuneration to the owner of the copyright in the work,</p> <p>and references to “lawfully making available to the public” shall</p> <p>mean the undertaking of any of the acts referred to in paragraphs (a) to (g) by or with the licence of the copyright owner.</p>	
Luxemburg	Loi du 18 avril 2001 sur les droits d’auteur, les droits voisins et les bases de données	<p style="text-align: center;"><u>Art. 4</u></p> <p>L'auteur d'une œuvre jouit du droit exclusif d'autoriser sa communication au public par un procédé quelconque, y compris sa transmission par fil ou sans fil, par le moyen de la radiodiffusion, par satellite, par câble ou par réseau.</p> <p>Constitue également une communication au public la mise à la disposition d'œuvres protégées de manière que le public puisse y avoir accès de l'endroit et au moment qu'il choisit individuellement.</p>	

		<p style="text-align: center;"><u>Art. 57</u></p> <p>La communication au public par satellite est soumise aux règles des droits d'auteur et des droits voisins énoncées dans la présente loi ainsi qu'aux règles particulières dont il sera question ci-après.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 58</u></p> <p>On entend par communication au public par satellite l'acte d'introduction, sous le contrôle et la responsabilité de l'organisme de radiodiffusion, de signaux porteurs de programmes destinés à être captés par le public dans une chaîne ininterrompue de communication conduisant au satellite et revenant vers la terre. Lorsque les signaux porteurs de programmes sont diffusés sous forme codée, il y a communication au public par satellite à condition que le dispositif de décodage de l'émission soit mis à la disposition du public par l'organisme de radiodiffusion ou avec son consentement.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 60</u></p> <p>La communication au public par câble est soumise aux règles des droits d'auteur et de droits voisins énoncées dans la présente loi. Elle est en outre soumise aux règles particulières dont il sera question ci-après lorsque cette retransmission est effectuée de manière simultanée, inchangée et intégrale par câble ou par un système de diffusion par ondes ultracourtes pour la réception par le public d'une transmission initiale, sans fil ou avec fil, notamment par satellite, d'émissions de télévision ou de radio destinées à être captées par le public.</p>	
Oostenrijk	Urheberrechtsgesetz (BGBl. No. 111/1936)	<u>§ 17</u>	<u>§ 17</u>
		(1) Der Urheber hat das ausschließliche Recht, das Werk durch Rundfunk oder auf eine ähnliche Art zu senden.	(3) Die Übermittlung von Rundfunksendungen 1. durch eine Rundfunkvermittlungsanlage und

		<p>(2) Einer Rundfunksendung steht es gleich, wenn ein Werk von einer im In- oder im Ausland gelegenen Stelle aus der Öffentlichkeit im Inland, ähnlich wie durch Rundfunk, aber mit Hilfe von Leitungen wahrnehmbar gemacht wird.</p> <p>(3) [...]</p> <p style="text-align: center;"><u>§ 18</u></p> <p>(1) Der Urheber hat das ausschließliche Recht, ein Sprachwerk öffentlich vorzutragen oder aufzuführen, ein Werk der im § 2, Z. 2, bezeichneten Art, ein Werk der Tonkunst oder ein Filmwerk öffentlich aufzuführen und ein Werk der bildenden Künste durch optische Einrichtungen öffentlich vorzuführen.</p> <p>(2) Dabei macht es keinen Unterschied, ob der Vortrag oder die Aufführung unmittelbar oder mit Hilfe von Bild- oder Schallträgern vorgenommen wird.</p> <p>(3) Zu den öffentlichen Vorträgen, Aufführungen und Vorführungen gehört auch die Benutzung einer Rundfunksendung zu einer öffentlichen Wiedergabe des gesendeten Werkes durch Lautsprecher oder durch eine andere technische Einrichtung sowie die auf solche Art bewirkte öffentliche Wiedergabe von Vorträgen, Aufführungen oder Vorführungen eines Werkes außerhalb des Ortes (Theater, Saal, Platz, Garten u. dgl.), wo sie stattfinden.</p>	<p>2. durch eine Gemeinschaftsantennenanlage,</p> <p>a. wenn sich die Standorte aller Empfangsanlagen nur auf zusammenhängenden Grundstücken befinden, kein Teil der Anlage einen öffentlichen Weg benützt oder kreuzt und die Antenne vom Standort der am nächsten liegenden Empfangsanlage nicht mehr als 500 m entfernt ist oder</p> <p>b. wenn an die Anlage nicht mehr als 500 Teilnehmer angeschlossen sind, gilt nicht als neue Rundfunksendung. Im übrigen gilt die gleichzeitige, vollständige und unveränderte Übermittlung von Rundfunksendungen des Österreichischen Rundfunks mit Hilfe von Leitungen im Inland als Teil der ursprünglichen Rundfunksendung.</p>
Portugal	Code of Copyright and Related Rights (No. 45/85 of September 17, 1985)	<p style="text-align: center;"><u>Art. 67</u></p> <p>(1) An author shall have the exclusive right to enjoy and use his work, either in whole or in part, including, in particular, the right to disclose, publish and exploit it economically in any direct or indirect form within the limitations of the law.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 68</u></p>	<p style="text-align: center;"><u>Art. 108</u></p> <p>(1) Use of a work for performance shall be subject to the author's consent, whether the performance is public or private, whether or not an entrance fee is charged and whether or not the performance is for profit.</p> <p>(2) Where the work has already been disclosed in any form and issued for non-profit-making purposes in private within a family circle, the</p>

		<p>The author shall, inter alia, have the exclusive right to carry out or to authorize the following, either by himself or by his representatives: [...] (b) performance, recitation, execution, exhibition or display to the public;</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 107</u></p> <p>Performance shall mean presentation before an audience of a dramatic, dramatico-musical, choreographic, mime or other similar work, by means of dramatic fiction, singing, dancing, music or other appropriate means, either separately or together.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 149</u></p> <p>(1) Audio or visual broadcasting of a work by any means, whether live or retransmitted, shall be subject to the author's authorization. (2) Communication of the work in a public place by any means used to diffuse signals, sounds or images, shall also be subject to the author's authorization. (3) A public place shall mean any place to which the public has access, either implicitly or explicitly, whether against payment or not, even where the right of admission is reserved.</p>	<p>performance may take place without the author's consent. This principle also applies to all forms of communication.</p>
<p>Spanje</p>	<p>Ley 22/1987, de 11 de noviembre, de Propiedad Intelectual</p>	<p style="text-align: center;"><u>Art. 17</u></p> <p>The author is invested with the exclusive exercise of the rights pertaining to the exploitation of his work in whatever form and especially the rights of reproduction, distribution, communication to the public and alteration, which may not be exercised without his authorization, except where this Law so provides.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 20</u></p> <p>(1) Communication to the public means any act whereby two or more persons are afforded access</p>	<p style="text-align: center;"><u>Art. 20</u></p> <p>(1) [...] Communication shall not be considered public where it takes place in a strictly domestic environment that is not an integral part of or connected to a dissemination network of any kind. [...]</p>

		to the work without prior distribution of copies to each of them. [...]	
Verenigd Koninkrijk	Copyright, Design and Patents Act 1988	<p style="text-align: center;"><u>Sec. 16</u></p> <p>(1) The owner of the copyright in a work has, in accordance with the following provisions of this Chapter, the exclusive right to do the following acts in the United Kingdom: [...] (b) to issue copies of the work to the public (see section 18) (c) to perform, show or play the work in public (see section 19) (d) to broadcast the work or include it in a cable programme service (see section 20) (...)</p> <p style="text-align: center;"><u>Sec. 19</u></p> <p>(1) The performance of the work in public is an act restricted by the copyright in a literary, dramatic or musical work. (2) In this Part "performance", in relation to a work (a) includes delivery in the case of lectures, addresses, speeches and sermons, and (b) in general, includes any mode of visual or acoustic presentation, including presentation by means of a sound recording, film, broadcast or cable programme of the work. (3) The playing or showing of the work in public is an act restricted by the copyright in a sound recording, film, broadcast or cable programme.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Sec. 25</u></p> <p>(1) Where the copyright in a literary, dramatic or musical work is infringed by a performance at a place of public entertainment, any person who gave permission for that place to be used for the performance is also liable for the infringement unless when he gave permission he believed on reasonable grounds that the performance would not infringe copyright. (2) In this section "place of public entertainment" includes premises which are occupied mainly for other purposes but are from time to time made available for hire for the purposes of public entertainment.</p> <p style="text-align: center;"><u>Sec. 34</u></p> <p>(1) The performance of a literary, dramatic or musical work before an audience consisting of teachers and pupils at an educational establishment and other persons directly connected with the activities of the establishment (a) by a teacher or pupil in the course of the activities of the establishment, or (b) at the establishment by any person for the purposes of instruction, is not a public performance for the purposes of infringement of copyright. (2) The playing or showing of a sound recording, film, broadcast or cable programme before such an audience at an educational establishment for the purposes of instruction is not a playing or showing of the work in public for the purposes of infringement of copyright. (3) A person is not for this purpose directly connected with the activities of the educational establishment simply because he is the parent of a pupil at the establishment.</p> <p style="text-align: center;"><u>Sec. 67</u></p> <p>(1) It is not an infringement of the copyright in a sound recording to play it as part of the activities of, or for the benefit of, a club, society or other organisation if the following</p>

			<p>conditions are met.</p> <p>(2) The conditions are</p> <p>(a) that the organisation is not established or conducted for profit and its main objects are charitable or are otherwise concerned with the advancement of religion, education or social welfare, and</p> <p>(b) that the proceeds of any charge for admission to the place where the recording is to be heard are applied solely for the purposes of the organisation.</p> <p style="text-align: center;"><u>Sec. 72</u></p> <p>(1) The showing or playing in public of a broadcast or cable programme to an audience who have not paid for admission to the place where the broadcast or programme is to be seen or heard does not infringe any copyright in</p> <p>(a) the broadcast or cable programme, or</p> <p>(b) any sound recording or film included in it.</p> <p>(2) The audience shall be treated as having paid for admission to a place</p> <p>(a) if they have paid for admission to a place of which that place forms part; or</p> <p>(b) if goods or services are supplied at that place (or a place of which it forms part)</p> <p>(i) at prices which are substantially attributable to the facilities afforded for seeing or hearing the broadcast or programme, or</p> <p>(ii) at prices exceeding those usually charged there and which are partly attributable to those facilities.</p> <p>(3) The following shall not be regarded as having paid for admission to a place</p> <p>(a) persons admitted as residents or inmates of the place;</p> <p>(b) persons admitted as members of a club or society where the payment is only for membership of the club or society and the provision of facilities for seeing or hearing broadcasts or programmes is only incidental to the main purposes of the club or society.</p>
Zweden	Act on Copyright in Literary and Artistic Works (Law No. 729, of December 30, 1960)	<u>Art. 2</u> With the limitations stated hereinafter, copyright shall	<u>Art. 21</u> Anyone may publicly perform published works

		<p>include the exclusive right to control the work by reproducing it and by making it available to the public, be it in the original or an altered form, in translation or adaptation, in another literary or artistic form, or by other technical means. (...)</p> <p>A work is made available to the public by public performance, or by having copies of it placed on sale, leased, lent, or otherwise distributed to the public or publicly exhibited. A public performance which takes place within the framework of commercial activities for a comparatively large closed group of persons shall also be deemed a performance.</p>	<p>1. on occasions when the performance of such works is not the main feature of the event, provided that no admission fee is charged and the event is not for profit, and</p> <p>2. in educational activities and for divine services.</p> <p>The provisions of the first paragraph do not apply to dramatic works or cinematographic works and do not confer the right to use works in sound radio or television.</p>
Italië	<p>Legge 22 aprile 1941 n. 633 Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio (Law No. 633 of April 22, 1941, for the Protection of Copyright and Other Rights Connected with the Exercise Thereof)</p>	<p><u>Art. 12</u></p> <p>The author shall have the exclusive right to publish his work.</p> <p><u>Art. 15</u></p> <p>(1) The exclusive right of public performance or recitation has for its object the performance or recitation however effected, and with or without payment, of a musical, dramatic or cinematographic work, of any other work suitable for public exhibition, and of oral works.</p>	<p><u>Art. 15</u></p> <p>(2) The performance or recitation of a work within the normal family circle, or within a college, school, or institute of retreat or treatment, provided it is not given with gainful intent, shall not be deemed to be public performance or recitation.</p>
Zwitserland	<p>Bundesgesetz über das Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz, URG) vom 9. Oktober 1992</p>	<p><u>Art. 10</u> <u>Verwendung des Werks</u></p> <p>(1) Der Urheber oder die Urheberin hat das ausschliessliche Recht zu bestimmen, ob, wann und wie das Werk verwendet wird.</p> <p>(2) Der Urheber oder die Urheberin hat insbesondere das Recht:</p> <p>a. (...)</p> <p>b. (...)</p> <p>c. das Werk direkt oder mit Hilfe irgendwelcher Mittel vorzutragen, aufzuführen, vorzuführen oder es anderswo wahrnehmbar zu machen;</p> <p>d. das Werk durch Radio, Fernsehen oder ähnliche Einrichtungen, auch über Leitungen, zu senden;</p> <p>e. gesendete Werke mit Hilfe von</p>	<p><u>Art. 22</u> <u>Verbreitung gesendeter Werke</u></p> <p>(1) Die Rechte, gesendete Werke zeitgleich und unverändert wahrnehmbar zu machen oder im Rahmen der Weiterleitung eines Sendeprogrammes weiterzusenden, können nur über zugelassene Verwertungsgesellschaften geltend gemacht werden.</p> <p>(2) Die Weitersendung von Werken über technische Einrichtungen, die von vorneherein auf eine kleine Empfängerzahl beschränkt sind, wie Anlagen eines Mehrfamilienhauses oder einer geschlossenen Überbauung, ist erlaubt.</p> <p>(3) Dieser Artikel ist nicht anwendbar auf die Weiterleitung von Programmen des Abonnementsfernsehens und von</p>

		<p>technischen Einrichtungen, deren Träger nicht das ursprüngliche Sendeunternehmen ist, insbesondere auch über Leitungen, weiterzusenden; f. Sendungen und Weitersendungen wahrnehmbar zu machen.</p> <p style="text-align: center;"><u>Art. 19</u> <u>Verwendung zum Eigengebrauch</u></p> <p>(1) Veröffentlichte Werke dürfen zum Eigengebrauch verwendet werden. Als Eigengebrauch gilt: a. jede Werkverwendung im persönlichen Bereich und im Kreis von Personen, die unter sich eng verbunden sind, wie Verwandte oder Freunde; (....)</p>	<p>Programmen, die nirgends in der Schweiz empfangbar sind.</p>
--	--	--	---